

Stenogrammid

XIII Riigikogu, VI Istungjärg, täiskogu korraline istung

Kolmapäev, 13.09.2017, 14:00

Toimetatud

14:00 Istungi rakendamine

1. 14:04 Eurocontroli lennuliikluse ohutuse alast koostööd käsitlevate protokollide ratifitseerimise seaduse eelnõu (448 SE) esimene lugemine

2. 14:09 Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna rahvusvahelise sihtasutuse asutamislepingu ratifitseerimise seaduse eelnõu (446 SE) esimene lugemine

14:00 Istungi rakendamine

14:02 Esimees Eiki Nestor

Austatud Riigikogu! Tere neile, keda veel täna näinud ei ole! Täiskogu VI istungjärgu 1. töönädala kolmapäevane istung. Kellel on soovi üle anda eelnõusid või arupärimisi? Priit Sibul, palun!

14:02 Priit Sibul

Austatud juhataja! Head kolleegid! Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioon algatab kolm Riigikogu otsuse muutmise eelnõu: esiteks, otsuse "Korruptsioonivastase erikomisjoni moodustamine" muutmise eelnõu, teiseks, otsuse "Riigikogu probleemkomisjoni moodustamine rahvastikukriisi lahendamiseks" muutmise eelnõu, ja kolmandaks, otsuse "Riigikogu probleemkomisjoni moodustamine riigireformi arengusuundade väljatöötamiseks" muutmise eelnõu. Need muutmised tähendavad IRL-i fraktsiooni liikmete vahetamist komisjonides. Aitäh!

14:03 Esimees Eiki Nestor

Rohkem soove ei ole. Olen vastu võtnud kolm eelnõu ja käitume nendega kodukorraseaduse alusel. Kohaloleku kontroll, palun!

Kohaloleku kontroll

Täiskogul registreeris oma kohaloleku 84 Riigikogu liiget.

Üks täpsustus tänase päevakorra kohta: päevakorrapunktis nr 2, milleks on Vabariigi Valitsuse algatatud Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna rahvusvahelise sihtasutuse asutamislepingu ratifitseerimise seaduse eelnõu 446 esimene lugemine, on algataja ettekandja majandus- ja taristuminister Kadri Simson.

1. 14:04 Eurocontroli lennuliikluse ohutuse alast koostööd käsitlevate protokollide ratifitseerimise seaduse eelnõu (448 SE) esimene lugemine

14:04 Esimees Eiki Nestor

Aga päevakorra järgi on kõigepealt Vabariigi Valitsuse algatatud Eurocontroli lennuliikluse ohutuse alast koostööd käsitlevate protokollide ratifitseerimise seaduse eelnõu 448 esimene lugemine. Vabariigi Valitsuse ettekandja, majandus- ja taristuminister Kadri Simson, palun!

14:04 Majandus- ja taristuminister Kadri Simson

Lugupeetud Riigikogu esimees! Head Riigikogu liikmed! Seisan siin teie ees Eurocontroli lennuliikluse ohutuse alast koostööd käsitlevate protokollide ratifitseerimise seadusega. Eurocontrol on Euroopa

Lennuliikluse Ohutuse Organisatsioon. See on keskne lennuliikluse korraldamisega tegelev valitsustevaheline organisatsioon Euroopas, mis loodi juba 1960. aasta detsembris lennuliikluse ohutuse alast koostööd käsitleva rahvusvahelise konventsiooniga. Konventsiooni üldeesmärk on tõhustada riikidevahelist koostööd lennuliikluse korraldamisel, sh muuta lennuliiklust Euroopa õhuruumis sujuvamaks, ohutumaks ja efektiivsemaks. Eurocontroli kui organisatsiooni loomine oli vajalik konventsioonis nimetatud üldeesmärgi täitmiseks. Praegu on Eurocontroli üks põhiülesanne toetada Euroopa peamise tsiviillennunduse arenguprogrammi "Euroopa ühistaevas" rakendamist. Nimetatud 1960. aasta konventsioon jõustus 1. märtsil 1963 ja seda on muudetud neljal korral: 1970. aastal, 1978. aastal, 1981. aastal ja viimati 1997. aastal. Eesti on ühinenud nii konventsiooniga kui ka marsruudi navigatsioonitasusid käsitleva mitmepoolse kokkuleppega. Riigikogu võttis nimetatud rahvusvaheliste lepingutega ühinemise seaduse vastu 5. novembril 2014. aastal ja see jõustus 16. novembril 2014. aastal. Eestist sai 1. jaanuaril 2015 Eurocontroliga ühinemisel organisatsiooni 41. liikmesriik.

Välissuhtlemisseaduse §-s 25 on sätestatud rahvusvaheliste lepingute õiguse üldpõhimõte, mille kohaselt välislepingut muudetakse selle sõlmimisega samas korras, kui leping ei näe ette teisiti. 27. juuni 1997. aasta protokolliga tehti Eurocontroli konventsiooni olulisi täiendusi eesmärgiga viia Eurocontroli tegevus paremasse vastavusse vahepealsel perioodil aeronavigatsiooniteenuste osutamise valdkonnas aset leidnud muutustega. 2002. aastal avati allakirjutamiseks protokoll, mille alusel ühineb Eurocontroliga Euroopa Ühendus ehk praegune Euroopa Liit. Euroopa Liit saab Eurocontroli liikmeks, kui protokolliga Euroopa Ühenduse ühinemise kohta on ratifitseerinud, vastu võtnud või heaks kiitnud ühelt poolt kõik allakirjutanud riigid ja teiselt poolt kõik Euroopa Liidu liikmesriigid. Eesti Vabariik on mõlemale protokollile alla kirjutanud juba 26. novembril 2014. aastal ja selle eelnõuga nimetatud protokollid ratifitseeritakse. Täna tähelepanu eest!

14:07 Esimees Eiki Nestor

Kas ministrile on küsimusi? Ei ole. Aitäh, Kadri Simson! Majanduskomisjoni ettekandja on Raivo Põldaru. Palun!

14:07 Raivo Põldaru

Hea esimees! Lugupeetud kolleegid! Majanduskomisjonis oli seaduseelnõu 448 arutusel 30. mail, st juba eelmisel istungjärgul. Ja nii nagu täna esines meie ees minister, tutvustas ta seaduseelnõu ka siis. Tunti huvi, kui kaugele on jõutud protokollide ratifitseerimisega, ja vastus oli selline, et neid pole ratifitseerinud veel Türgi.

Komisjonis võeti vastu ka otsused saata eelnõu esimesele lugemisele tänaseks, 13. septembriks 2017, teha ettepanek esimene lugemine lõpetada ja määrata muudatusettepanekute tegemise tähtjaks 27. september. Täna!

14:09 Esimees Eiki Nestor

Küsimused? Jäävad ära, ettekanne oli väga põhjalik. Aitäh! Avan läbirääkimised. Läbirääkimiste soovi ei ole. Eelnõu 448 esimene lugemine on lõpetatud. Määrata muudatusettepanekute tähtjaks 27. septembri kell 17.15.

2. 14:09 Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna rahvusvahelise sihtasutuse asutamislepingu ratifitseerimise seaduse eelnõu (446 SE) esimene lugemine

14:09 Esimees Eiki Nestor

Teine päevakorrapunkt on Vabariigi Valitsuse algatatud Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna rahvusvahelise sihtasutuse asutamislepingu ratifitseerimise seaduse eelnõu 446 esimene lugemine. Eelnõu algataja nimel teeb ettekande majandus- ja taristuminister Kadri Simson. Palun!

14:09 Majandus- ja taristuminister Kadri Simson

Lugupeetud Riigikogu esimees! Head Riigikogu liikmed! Olen siin teie ees välisministri palvel. Asendan teda Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna rahvusvahelise sihtasutuse

asutamislepingu ratifitseerimise seaduse eelnõu tutvustamisel. Vabariigi Valitsus on esitanud Riigikogule ratifitseerimiseks selle sihtasutuse asutamislepingu, millele kirjutati alla Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühenduse välisministrite kohtumise ajal 25. oktoobril 2016. aastal Santo Domingos Dominikaani Vabariigis. 8. septembri 2017. aasta seisuga on sellele lepingule alla kirjutanud 26 Euroopa Liidu liikmesriiki ning 26 Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riiki. Ratifitseerinud on selle Läti, Leedu, Rootsi, Soome, Ungari ja Belize. Lepingu artikli 24 järgi tuleb see peale allakirjutamist ratifitseerida. Ratifitseerimise aluseks on seega Eesti Vabariigi põhiseaduse § 121 punkt 5, sest ratifitseerimine on lepingus ette nähtud.

Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna rahvusvahelise sihtasutuse moodustavad lisaks Euroopa Liidu liikmesriikidele 33 Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riiki. Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühendus hõlmab kokku umbes 600 miljonit elanikku. Euroopa Liidul ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikidel on olnud erisuhted alates 1999. aastast, mil sõlmiti kahe piirkonna vaheline strateegiline partnerluslepe. 2011. aastal asutati Hamburgis Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna fond, mille eesmärk oli tugevdada Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna liikmesriikide partnerlust. Fond asutati eeldusel, et see muudetakse edaspidi sõlmitava rahvusvahelise asutamislepinguga rahvusvaheliseks organisatsiooniks, millel on rahvusvahelise avaliku õiguse kohaselt juriidilise isiku staatus.

Lepingu allakirjutamisega oktoobris 2016 jõudis haripunkti aastakümnepikkune protsess, mille käigus on 61 asjaomase riigi juhid teinud tööd selle nimel, et asutada Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna sihtasutus rahvusvahelise organisatsioonina. Sihtasutust võib vaadelda kui Euroopa Liidu ühise välispoliitika vahendit, sest see aitab tihendada liikmesriikide koostööd ning poliitilist dialoogi Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnaga, tagades seejuures Euroopa Liidu huvide ja väärtuste maksmapaneku. Sihtasutuse eesmärk on Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikide koostöö hõlbustamine ja nähtavuse suurendamine; vastastikku teadmiste ja mõistmise edendamine; mõlema regiooni kodanikuühiskonna ja kõigi teiste sotsiaalpartnerite kaasamine ning kontaktvõrgustike soodustamine; arutelude ja seminaride korraldamine ühistegevuseks.

Sihtasutuse asutamine rahvusvahelise organisatsioonina aitab suurendada selle suutlikkust koguda oma liikmesriikidelt rahalisi vahendeid. Senini ei ole paljud liikmesriigid saanud praegusesse sihtasutusse vabatahtlikku rahalist panust anda, sest fond on asutatud Saksa tsiviilõiguse alusel. Kui fond saab rahvusvahelise organisatsiooni staatuse, võimaldab see tal kärpida teatavaid kulusid, saada kasu rahvusvahelisest õigusest tulenevatest eesõigustest ja puutumatuses ning kasutada paremini ära oma raha ja inimesi. Täna tähelepanu eest!

14:13 Esimees Eiki Nestor

Küsimused eelnõu algatajale. Krista Aru, palun!

14:13 Krista Aru

Aitäh, härra juhataja! Austatud proua minister! Lugesin seda eelnõu ja ei saanud aru, kas Eesti Vabariik võtab sellega ka rahalisi kohustusi, kas Eesti on panustanud selle sihtasutuse tegevusse või kuidas Eesti sellega seotud on.

14:14 Majandus- ja taristuminister Kadri Simson

Selle sihtasutusega liitumine ei too lepingusse kaasa otseseid rahalisi kohustusi. See lause, mille ma võib-olla kohmakalt ette lugesin, ütleb seda, et panustamine on vabatahtlik. Ka tulevikus jääb rahalise panuse andmine sellesse sihtasutusse vabatahtlikuks. Samas oleme senini teinud koostööd Ameerika Riikide Organisatsiooniga, mille puhul on Eesti juba praegu vaatlejariik. Just sellesse organisatsiooni kuuluvatesse arenguriikidesse panustati näiteks möödunud aastal 100 000 eurot ja ülemöödunud aastal ehk 2015. aastal 100 000 USA dollarit.

14:14 Esimees Eiki Nestor

Raivo Põldaru, palun!

14:14 Raivo Põldaru

Aitäh, härra esimees! Hea minister! Selge see, et sihtasutus luuakse selleks, et anda laiemad võimalused raha korjamiseks. Kas on arvata, et need summad, mida te enne mainisite, lähevad nüüd sellele sihtasutusele, sest ilma rahata ta ju ei tööta, ja kaudselt hakkab Eesti sinna ikkagi raha välja käima, kuigi ta ise on, nagu öeldakse, Saksa seaduse alusel loodud ja huvitab vist sakslasi rohkem kui meid?

14:15 Majandus- ja taristuminister Kadri Simson

Just nimelt selle sihtasutuse loomise lepinguga saab sellest Saksa fondist rahvusvaheline sihtasutus. Lepingu mõte ongi see, et asutatakse sihtasutus rahvusvahelise organisatsioonina, millel on juriidilise isiku staatus. See, kas Eesti sinna panustab, on meie enda vaba otsus. Tõsi on see, et Eesti Vabariigi Välisministeeriumil on vahendeid, et aidata arenguriike, aga see, milliseid täpselt, on juba meie endi otsus.

14:15 Esimees Eiki Nestor

Aitäh, majandus- ja taristuminister Kadri Simson! Komisjoni ettekandja on väliskomisjoni liige Anne Sulling. Palun!

14:16 Anne Sulling

Austatud Riigikogu! Väliskomisjon menetles eelnõu 446 oma 30. augusti istungil. Kohale oli kutsutud välisminister Sven Mikser, kes tutvustas komisjonile eelnõu sisu ja eesmärgi. Kuna majandus- ja taristuminister tutvustas seda eelnõu teile äsja väga põhjalikult, siis ma ei hakka seda üle kordama. Komisjon otsustas määrata eelnõu ettekandjaks teie ees kõneleja ning teha ettepaneku võtta eelnõu Riigikogu täiskogu päevakorda 13. septembriks, samuti teha ettepaneku eelnõu esimene lugemine lõpetada ja määrata eelnõu 446 muudatusettepanekute tähtajaks 15. september 2017 kell 16. Lisaks otsustas väliskomisjon teha ettepaneku võtta eelnõu 446 teiseks lugemiseks täiskogu 20. septembri päevakorda, juhul kui esimene lugemine lõpetatakse. Aitäh!

14:17 Esimees Eiki Nestor

Kas on küsimusi? Inara Luigas, palun!

14:17 Inara Luigas

Aitäh! Austatud ettekandja, mul on selline küsimus. Minister just rääkis siin, et Eesti panustab rahaliselt sellesse sihtasutusse vabatahtlikult. Kas komisjonis oli ka arutusel, milline funktsioon Eestil veel on selles sihtasutuses ja milline on sealne juhtimine, kogu selle sihtasutuse olemuslik struktuur?

14:17 Anne Sulling

Seda komisjonis eraldi arutluse all ei olnud.

14:17 Esimees Eiki Nestor

Rohkem küsimusi ei ole. Aitäh! Avan läbirääkimised. Läbirääkimiste soovi ei ole. Eelnõu 446 esimene lugemine on lõpetatud. Määrati muudatusettepanekute esitamise tähtajaks 15. septembri kell 16. Tänud! Kohtume homme.

Istungi lõpp kell 14.18.